

[Birgitte Husmark]

ner, der deltager i biomedicinske forsøg, nu får et lovgrundlag. Selv om de videnskabetiske komiteer efterhånden har vundet bred accept, vil en lovbestemt regulering af dette følsomme område have langt bedre gennemslagskraft. Derfor er det også afgørende, at denne lovgivning bliver så præcis i sit sigte som muligt.

Når ministeren nu fremsætter sit forslag fra foråret praktisk talt uændret, er det på tide, at vi præciserer dets fejl og mangler bedre, end det kan lade sig gøre i en ordførertale på 5 minutter, som man jo normalt får tildelt. Det er grunden til, at SF har fremsat sit eget selvstændige forslag om biomedicinsk forsøgsvirksomhed, og det vil jeg jo senere komme tilbage til.

Det er vigtigt for SF, at beskyttelsen af forsøgspersonen er det, der bliver lovgivningens formål. I ministerens forslag nævnes dette formål overhovedet ikke, mens statslige interesser og sundhedsinteresser får udtrykkelig omtale.

Ministerens skal have ros for i § 5 i den ny, let reviderede udgave at præcisere, at lovforslaget handler om forsøg på mennesker og ikke bare om forskningsprojekter, men netop fordi ministeren foretager denne præcisering, er det uforståeligt, at spørgeskemaundersøgelser og registerforskning stadig figurerer i forslaget. Registerforskning og spørgeskemaundersøgelser er af en helt anden karakter og skal ikke underkastes en naturvidenskabetisk vurdering, men meget gerne en samfundsvidenskabetisk eller humanistisk-etisk vurdering.

Kravet om afgivelse af skriftligt tilsagn om medvirken i undersøgelser, der måske netop bygger på anonymitet, er jo også misforstået. Ved den såkaldt observerende forskning er det helt andre former for beskyttelse, der er brug for, end ved den biomedicinske.

For SF er det også uforståeligt, at ministeren heller ikke nu har kunnet indse, at det er vigtigt, at der ikke er personsammenfald imellem Den Centrale Videnskabetiske Komité og de regionale komiteer, hvis der skal være tale om den beskrevne appelinstant, som ministeren også gør brug af i sit forslag.

Det, der imidlertid på afgørende vis kan komplicere behandlingen af ministerens forslag, er forslagens kapitel 4. Kapitel 4 indeholder tilladelse til at foretage forsøg på befrugtede menneskelige æg og kønsceller, der kan holdes i live i op til 14 dage.

Både denne forsknings genstand og formål er der meget forskellige holdninger til, og da der her er tale om et område, hvor der ikke er partipolitiske skillelinjer, der gør sig gældende, ville partierne formentlig blive stillet frit med hensyn til dette punkt, hvis det ikke var en del af et større forslag.

For SF ser det ud, som om dette forslag skal smugles med i det forslag, som vi i princippet er enige i: at der skal lovfæstes et etisk komité-system. Det er ikke rimeligt. De to forslag skal skilles, og vi skal vedtage komitésystemet og lade debatten om det rimelige i at åbne op for en forskning i livets begyndelse fortsætte, indtil konsekvenserne er klarere og enigheden om et ja eller et nej er større.

Der skal ikke være tvivl om, at SF ikke ønsker at åbne op for denne forskning på menneskelige æg eller for at holde fosterforstadier i live uden for livmoderen, foreløbig, som ministeren foreslår, i op til 14 dage. Også derfor har vi fremsat vores eget selvstændige forslag.

Tom Behnke (FP):

Da partiets ordfører på området, hr. Køpke Christensen, desværre ikke kan være til stede i dag, skal jeg læse følgende op:

De lovforslag, vi her behandler, er forslag, der absolut ikke kan betegnes som et politisk emne, det er et etisk, moralsk, forskningsmæssigt emne, som vi her har til debat. Som vi plejer i Fremskridtspartiet, har vi også her efter en grundig drøftelse af lovforslagene vedtaget, at vi er frit stillet med hensyn til afstemningen. Jeg vil derfor, som Fremskridtspartiet også gjorde den 30. april 1991, da lovforslaget tidligere var til behandling, anføre nogle principielle bemærkninger.

I bemærkningerne til lovforslaget er det fremført, at der kan ske en delvis finansiering af dette virksomhedsområde igennem opkrævning af gebyr. I relation til dette har vi også set, at der vil være en merudgift for skatteyderne, som vil nærme sig 4½ mio. kr. Det står jeg lidt uforstående over for, idet man passende, når man nu alligevel indfører et gebyr, kunne have opkrævet det antal kroner, som gennemførelsen af dette lovforslag koster.

Med hensyn til det etiske er spørgsmålet, hvad disse komiteer egentlig skal arbejde med. Det arbejde, der hidtil er foregået i disse regioner, er ikke noget, som vi er særlig begejstret